

Kommun

Pedersöre kommun

Dokument

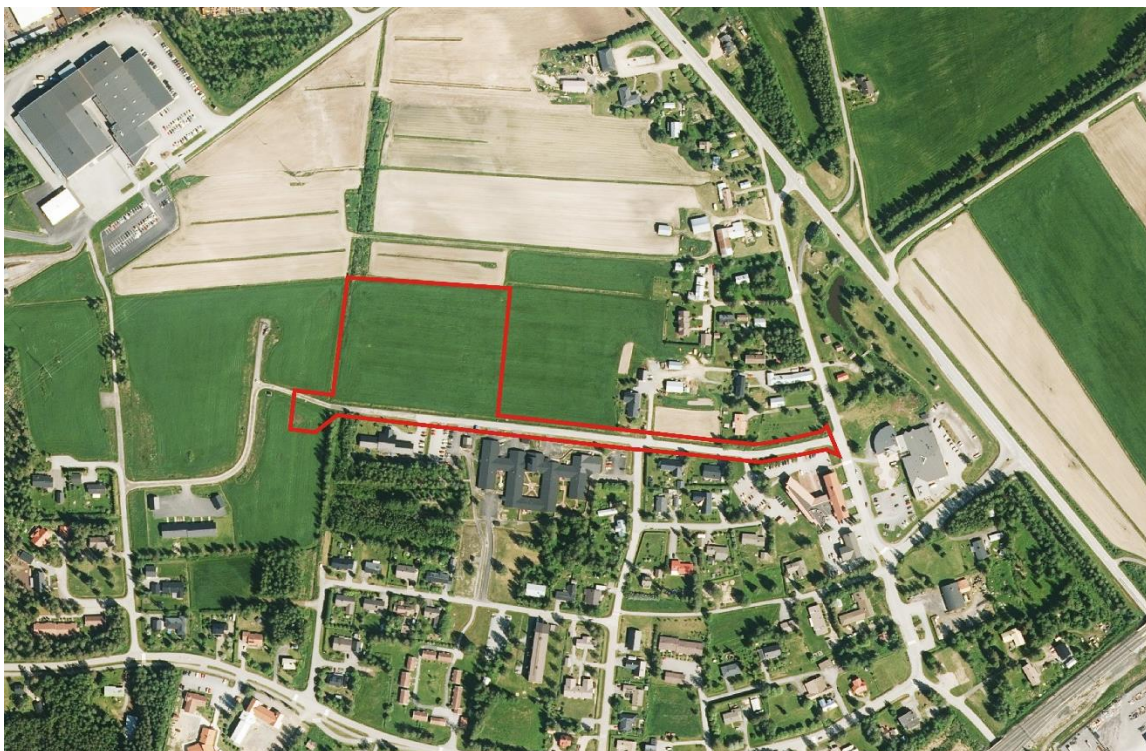
Planbeskrivning

Datum

23.3.2021

PEDERSÖRE KOMMUN

DETALJPLAN FÖR BENNÄS-ÖSTENSÖ-SUNDBY SKOLA

**DETALJPLAN FÖR BENNÄS-ÖSTENSÖ-SUNDBY SKOLA
PLANBESKRIVNING**

Författare **Christoffer Rönnlund, Maria Niemi**

Datum **23.3.2021**

Granskare **Jonas Lindholm**

Ramboll
Teräsgränd 1-3 E
65100 VASA
T +358 20 755 7600
www.ramboll.fi

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER	4
1.1	Identifikationsuppgifter	4
1.2	Detaljplaneområdets läge	4
1.3	Planens namn och syfte	5
1.4	Förteckning över bilagor till beskrivningen	5
2.	SAMMANDRAG	6
2.1	Olika skeden i detaljplaneprocessen	6
2.2	Detaljplanen	6
2.3	Genomförandet av detaljplanen	6
3.	UTGÅNGSPUNKTERNA	6
3.1	Utredning om förhållandena på detaljplaneområdet	6
3.1.1	Allmän beskrivning av området	6
3.1.2	Naturmiljön	7
3.1.3	Den byggda miljön	8
3.1.4	Markägförhållanden	12
4.	SYSTEMET FÖR PLANERING AV MARKANVÄNDNINGEN	13
4.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	13
4.2	Landskapsplanen	13
4.3	Generalplan	14
4.4	Detaljplan	14
4.5	Byggnadsordningen	15
4.6	Tomtindelning och tomtregister	15
4.7	Baskarta	15
5.	OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DETALJPLANEN	15
5.1	Planläggningens olika skeden	15
5.2	Behovet av detaljplanering	16
5.3	Planeringsstart och beslut som gäller denna	16
5.4	Deltagande och samarbete	16
5.4.1	Intressenter	16
5.4.2	Anhängiggörande	16
5.4.3	Deltagande och växelverkan	16
5.4.4	Myndighetssamarbete	18
5.5	Mål för detaljplanen	18
6.	REDOGÖRELSE FÖR DETALJPLANEN	18
6.1	Planens struktur	18
6.2	Detaljplaneutkastet – 17.2.2021	18
6.3	Detaljplaneförslag – 23.3.2021	19
6.4	Dimensionering	19
6.5	Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet	19
6.6	Detaljplanens förhållande till övriga planer	20
6.7	Beaktande av generalplanens innehållskrav	21
6.8	Områdesreserveringar – Beteckningar och bestämmelser	21
7.	PLANENS KONSEKVENSER	22
7.1	Utredning om konsekvenserna i planläggningsområdet	22
7.1.1	Konsekvenser för naturen och naturmiljön	22

7.1.2	Konsekvenser för den byggda miljön	22
7.1.3	Samhällsekonomiska konsekvenser	23
7.1.4	Störande faktorer i miljön	23
8.	GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	23

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER

1.1 Identifikationsuppgifter

Planeringen förverkligas som ett samarbetsprojekt mellan Pedersöre kommun och Ramboll Finland Oy. Information om detta program och planläggningsprojektet fås av kommunens planläggare.

PLANLÄGGARE:

Pedersöre kommun

Skrufvilagatan 2
68910 BENNÄS
Tel. +358 (0)6 785 0111
www.pedersore.fi

Planläggningsansvarig

Planläggningsingenjör Anna-Karin Pensar
Tel. +358 44 755 7619
E-post: anna-karin.pensar@pedersore.fi

PLANLÄGGNINGSKONSULT:

Ramboll Finland Oy

Teräsgränd 1-3 E
65100 VASA
Tel. 020 755 7600
www.ramboll.fi

Planens utarbetare

Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
Tel. +358 50 349 1156
E-post: jonas.lindholm@ramboll.fi

1.2 Detaljplaneområdets läge

Området finns i de centrala delarna av Bennäs. Bennäs är Pedersöres administrativa centrum, i byn finns både kommungård och kommunens skolcentrum. Planområdet är beläget norr om Skrufvilagatan på ett öppet åkerområde. Området som berörs av planläggningen är ca 3 ha.

Avståndet till regionens centrum Jakobstad är ca 10,5 km. Områdets geografiska läge framgår av **nedanstående bilder**.

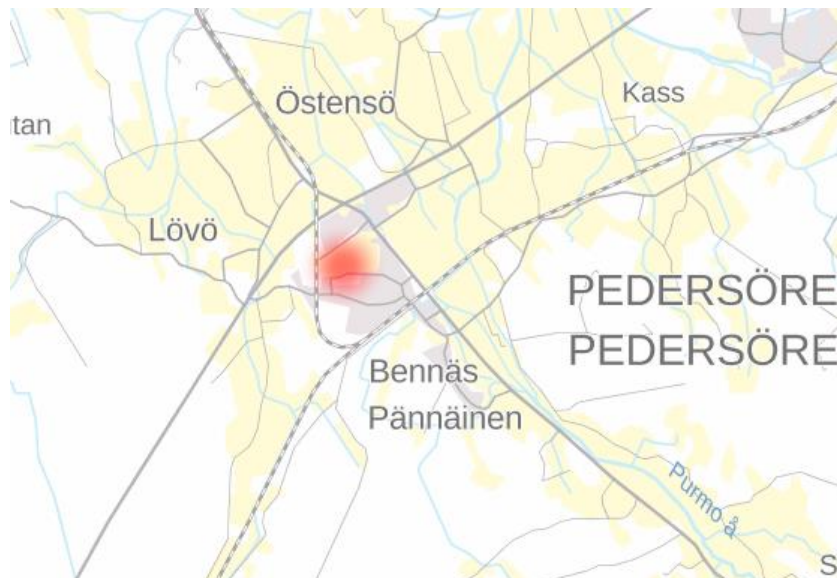
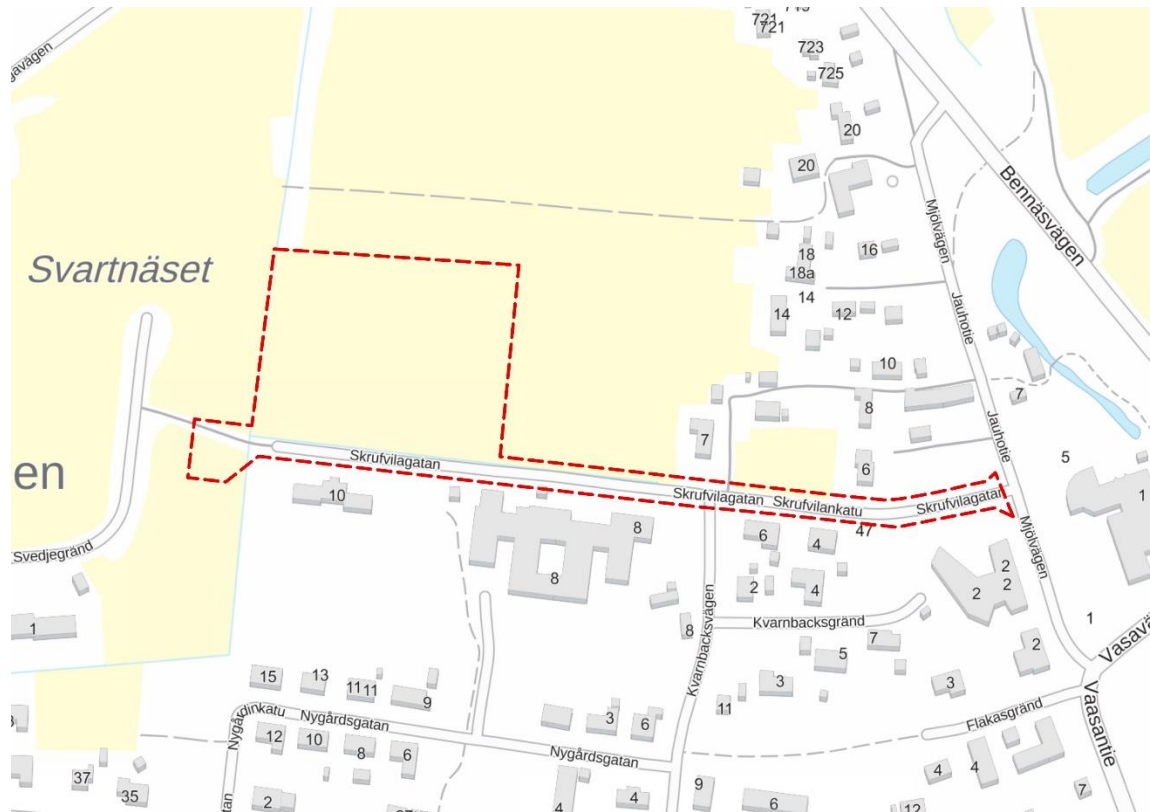

Bild 1. Områdets riktgivande läge med röd markering. © Lantmäteriverket.

Bild 2. Området som är aktuellt för detaljplan har markerats med röd linje på kartan. © Lantmäteriverket

1.3 Planens namn och syfte

Planens namn är **DETALJPLAN FÖR BENNÄS-ÖSTENSÖ-SUNDBY SKOLA.**

Syftet med planläggningen är att skapa förutsättningar för byggandet av en ny lågstadieskola som ska inrymma 150 elever. Tanken är även att man i framtiden, på ett naturligt sätt, ska kunna bygga ut och förstora skolan för 2–4 grupper. Då detaljplanen är godkänd är målsättningen att Pedersöre kommun ska kunna behandla bygglovsansökan och bevilja bygglov för skolan. Byggstart planeras till hösten 2021. De allmänna mål som ställs på områdesplaneringen i markanvändnings- och bygglagen 5 § utgör grund för planlägningsarbetet.

1.4 Förteckning över bilagor till beskrivningen

Bilagor:	Bilaga 1:	<i>Program för deltagande och bedömning.</i>
	Bilaga 2:	<i>Trafikutredning, 2020.</i>
	Bilaga 3:	<i>Bemötandesammanställning, förslagsskedet (tillkommer senare).</i>

2. SAMMANDRAG

2.1 Olika skeden i detaljplaneprocessen

17.2.2020 § 47	Kommunstyrelsen beslutar att påbörja detaljplaneringen.
15.5–15.6.2020	Program för deltagande och bedömning (PDB) till påseende.
22.2–8.3.2021	Planutkastet till påseende.
___-___-20__	Planförslaget till påseende.
___-20__ § ___	Kommunstyrelsen godkände detaljplanen.
___-20__ § ___	Fullmäktige godkände detaljplanen.

2.2 Detaljplanen

Det mest centrala i planläggningen är att utarbeta en detaljplan som ska möjliggöra byggandet av en ny lågstadieskola. Dessutom undersöks Skrufvilagatans gatuområdes utsträckning, och de nuvarande kvartersgränserna uppdateras. Planebeteckningar och bestämmelser förevisas noggrannare på plankartan.

2.3 Genomförandet av detaljplanen

Förverkligandet av detaljplanen kan påbörjas när detaljplanen blivit godkänd i fullmäktige och vunnit laga kraft. Förverkligandet och genomförandet ankommer på Pedersöre kommun.

3. UTGÅNGSPUNKTERNA

3.1 Utredning om förhållandena på detaljplaneområdet

3.1.1 Allmän beskrivning av området

Detaljplaneområdet är ca 3 ha och består till största delen av jordbruksmark, området är således i princip oexploaterat. Detaljplaneområdet är beläget i de centrala delarna av Bennäs, norr om Skrufvilagatan.

Bild 3. Flygbild över planläggningsområdet (röd linje) med omgivning.

Bild 4. Områdets läge invid Skrufvilagatan.

3.1.2 Naturmiljön

Landskapets särdrag

Det berörda området är oexploaterat och finns i ett öppet odlingslandskap. Kring området finns bebyggelse. Området är platt och ligger på ca 7 m över havet.

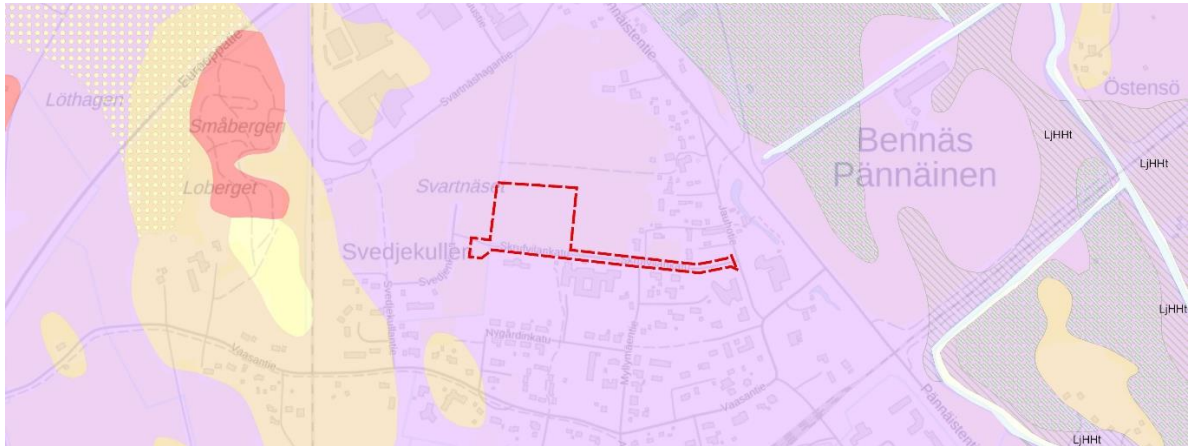

Bild 5. Det öppna åkerområdet där den nya skolbyggnaden ska placeras.

Jordmån

Jordmånen på planläggningsområdet består av finmo.

Bild 6. Jordmånskarta. Lila anger finmo, brun färg anger finkorniga moränjordar. © GTK | © Lantmäteriverket.

Vattendrag

På området eller i dess närhet finns inga vattendrag eller grundvattenområden. Genom området går ett utfallsdike.

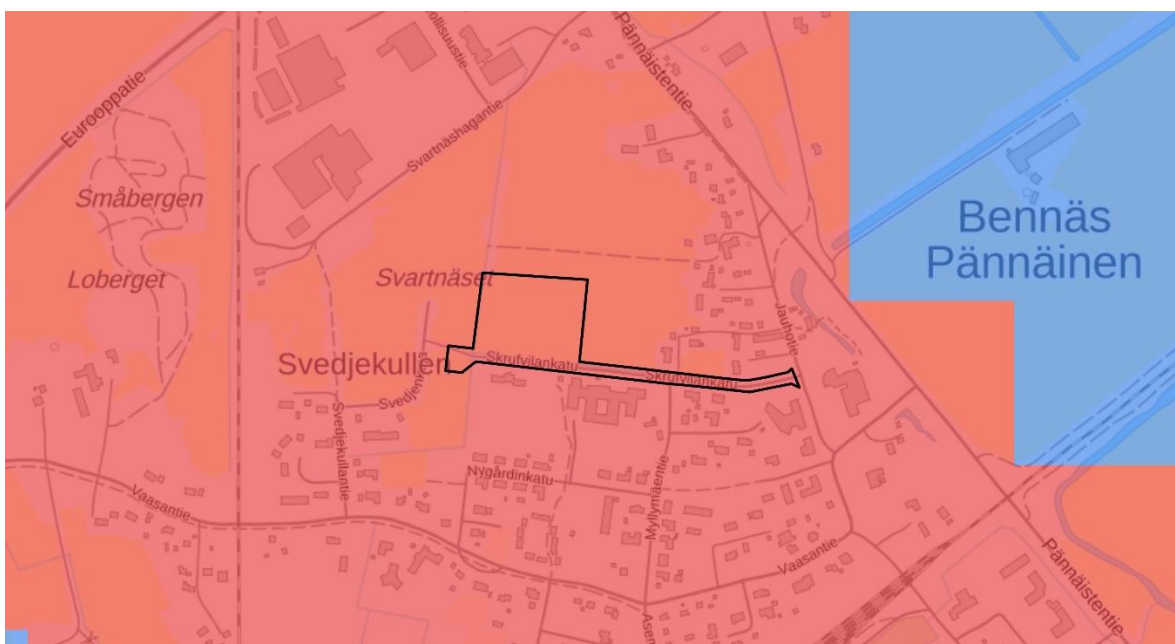
Naturskydd

Inom området eller dess närhet finns varken naturskyddsområden eller Natura 2000-områden.

3.1.3 Den byggda miljön

Samhällsstruktur

Enligt Finlands miljöcentral (SYKE) klassas området som ett tätortsområde. Hela de centrala delarna av Bennäs och stora delar av den kringliggande bebyggelsen finns inom tätortsområdet.

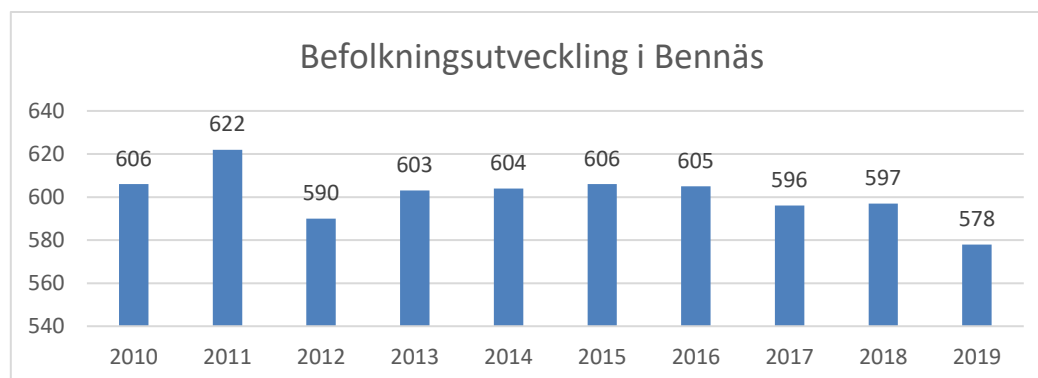

Bild 7. Bilden förevisar samhällsstrukturen. Röd färg: tätortsområden, blå färg: landsbygdsbebyggelse. Planområdets avgränsning syns med svart. © SYKE/YKR © LMV

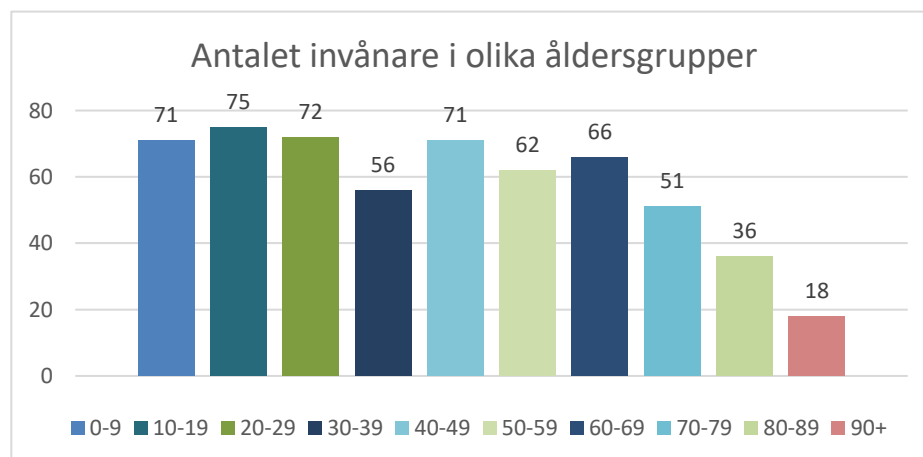
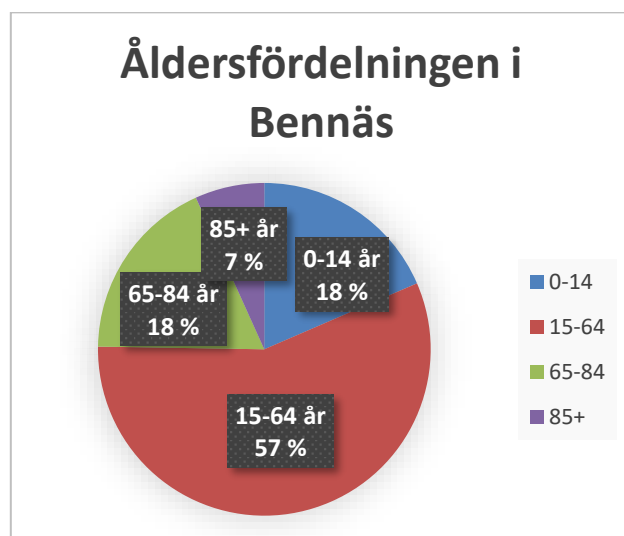
Boende och befolkningens struktur

På planområdet finns ingen bebyggelse. Området ligger dock i anslutning till redan tätbebyggda områden. Tätare bostadsbebyggelse finns främst söder och öster om området. Bebyggelsen i närområdet är främst uppförd efter 1970-talets början.

Befolkningmängden i Bennäs har de senaste tio åren legat på en relativt stabil nivå. Mellan 2018–2019 förekom dock en ovanligt stor befolkningsminskning. Den 31.12.2019 var invånarantalet i Bennäs 578.

Medelåldern i Bennäs är ca 42 år. 38% av befolkningen är under 30 år. I förhållande till riksgenomsnittet finns här en lite större andel 0–14-åringar men även de som är 85+ är betydligt fler jämfört med hela landet. Åldersfördelningen enligt åldersgrupperna ser ut enligt följande:

Den byggda kulturmiljön och fornminnen

På planområdet finns inga byggda kulturmiljöer eller kända fornlämningar. Bennäs järnvägsstation (cirka 500 m söder) som uppfördes 1885 är ett RKY-objekt (Byggda kulturmiljöer av riksintresse), i övrigt finns inga RKY-områden i närheten.

Service, arbetsplatser och näringsverksamhet

I Bennäs finns kommunal service såsom bibliotek, daghem/förskola, lågstadium, högstadium, gymnasium och Bennäs välfärdsstation – sjukvårdsmottagning. Längs Skrufvilagatan finns kommundgården, Pedersheim åldringshem och ett stödboende Viljagård. I Bennäs finns även service i form av dagligvaruaffär och lunchrestaurang.

Arbetsplatser hittas främst inom kommunal service såsom utbildning och vård samt inom diverse produktionsinriktade industrinäringar. Norr om planområdet, på några hundra meters avstånd, finns Bennäs industriområde.

Bild 8. Utsikt från den södra delen av planområdet, i bakgrunden ses åldershem till vänster och industriområdet till höger.

Trafik

Huvudtrafiken till området sker via den befintliga Skrufvilagatan. Huvudvägarna i Bennäs är Bennäsvägen och Vasavägen. Trafikmängden på Bennäsvägen är ca 2300 bilar per dygn. Riksväg 8 har en medeldygnstrafik på ca 5600 bilar/dygn.

Bild 9. På bilden visas den dagliga medeltrafikmängden på de allmänna vägarna. © Trafikledsverket 2019

Som grund till detaljplanen har en trafikutredning utarbetats. I trafikutredningen granskas hur den nya skolan kommer att påverka trafiken för de som bor på området och elevernas skolresor. Trafikutredningen finns med som bilaga till planmaterialet (**bilaga 2**).

Skolan bedöms ge upphov till en ökning på ca 80 fordon/dygn. I närheten av skoltomten och längs skolrutterna finns vissa trafiksäkerhetsproblem. Vid skolan kommer det att finnas behov av plats för parkering och ledsagartrafik.

Åtgärder som nämns i trafikutredningen för att förbättra trafiksäkerheten längs skolvägarna är t.ex. lätttrafikleder, blinklampor, avstängning av anslutningar och hastighetsbegränsning.

Kommunen kommer att ta ställning till de i utredning föreslagna åtgärderna och bedömer behovet. Förverkligandet kommer att genomföras etappvis.

Åtgärderna presenteras i nedanstående bild. Noggrannare information i **bilaga 2**.

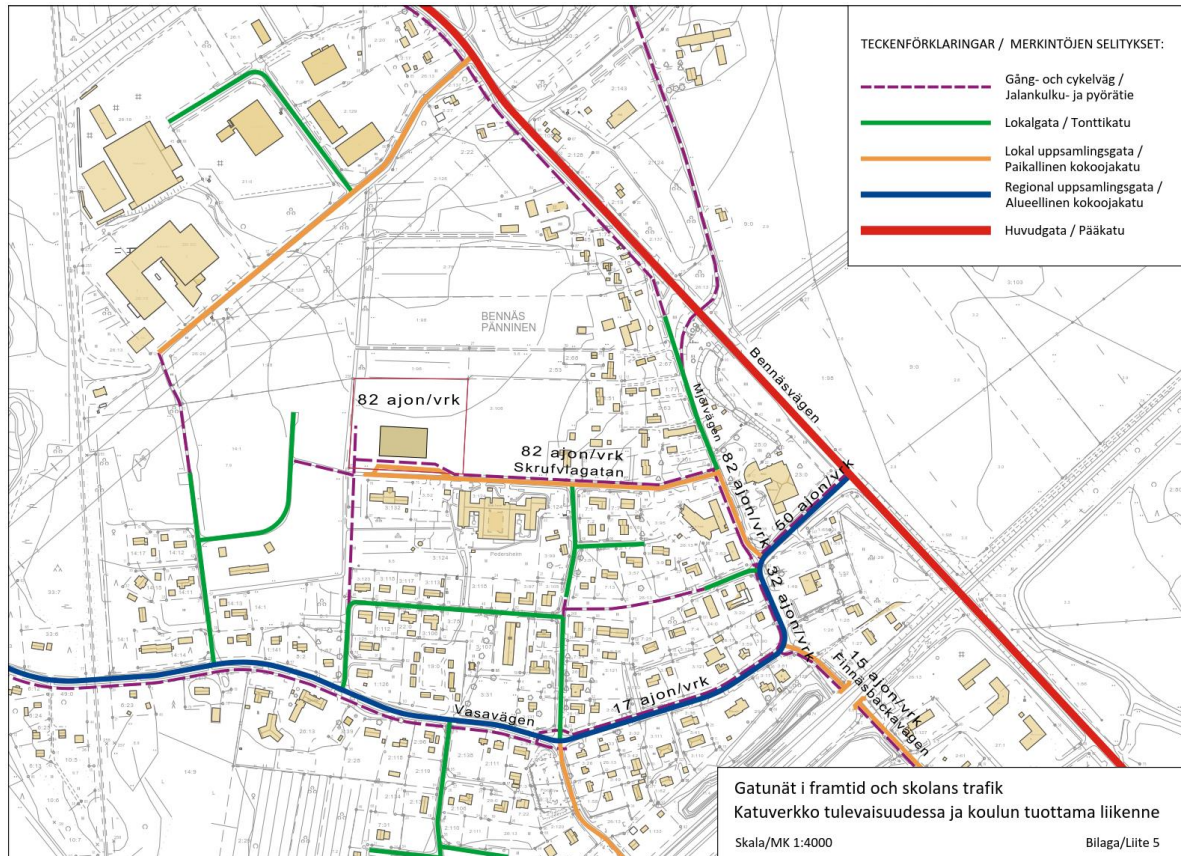

Bild 10. Föreslagna åtgärder enligt den trafikutredning som gjordes som underlag för detaljplanen.

Teknisk försörjning

På området finns kommunalteknik i form av vatten-, avlopps-, el- och fjärrvärmeledning.

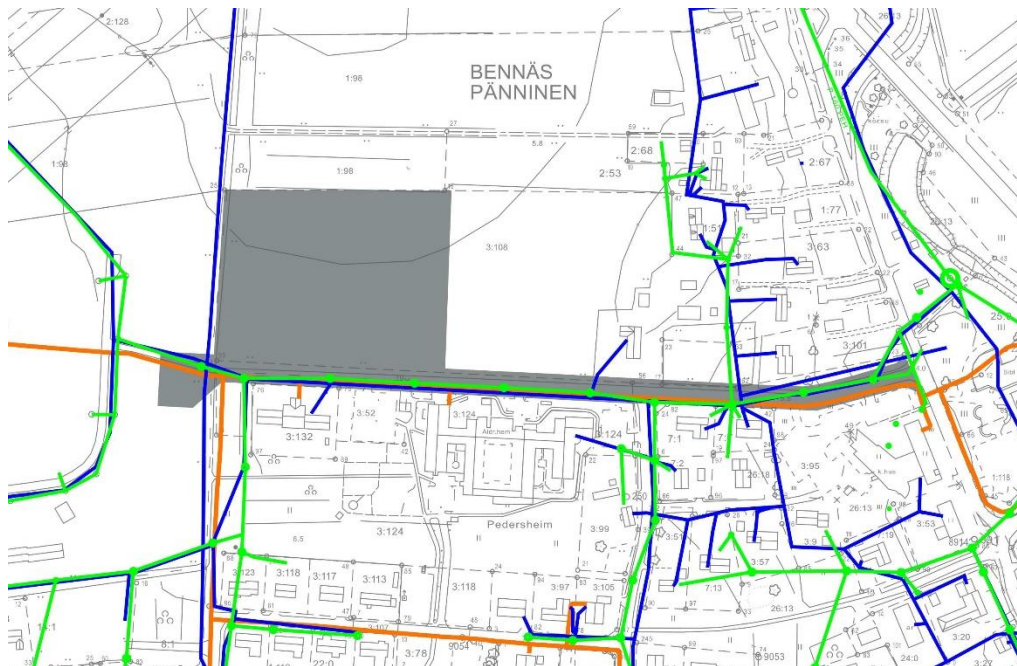

Bild 11. Tekniska nätverk på området. Blå=vatten, grön=avlopp, orange=fjärrvärme.

3.1.4 Markägförhållanden

Pedersöre kommun äger största delen av planläggningsområdet.

4. SYSTEMET FÖR PLANERING AV MARKANVÄNDNINGEN

Systemet för planering av markanvändningen utgår från en mer preciserad planering där de riksomfattande målen för områdesanvändningen och de översiktliga planerna, dvs. landskapsplanen och generalplanen, styr planeringen av enskilda detaljplaner.

4.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinhåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdvägar
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR
OMRÅDESANVÄNDNINGEN

LANDSKAPSPLAN

GENERALPLAN

DETALJPLAN

4.2 Landskapsplanen

Landskapsplanen är en plan där principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i förbundets verksamhetsområde anvisas. Planen uppgörs av landskapsförbundet, dvs. för Pedersöre kommuns del av Österbottens förbund.

Landskapsplanen tolkar och tar de riksomfattande målen för områdesanvändning i beaktande och förmedlar dem vidare till den kommunala planläggningen. Landskapsplanen är utgångspunkt för den mer detaljerade planeringen i kommunerna och städerna.

För kustområdet i Österbotten gäller **Österbottens landskapsplan 2040** (godkänd: 15.6.2020, fastställd 11.9.2020).

Planen innehåller en översiktlig planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområde. Landskapsplanens uppgift är att fastställa områdesanvändningen och samhällsstrukturens principer och visa områdesreserveringar som hör till nationella eller landskapliga målsättningar eller områdesanvändning som berör flera än en kommun i en så bred utsträckning och noggrannhet att områdesanvändningarna kan sammanfogas.

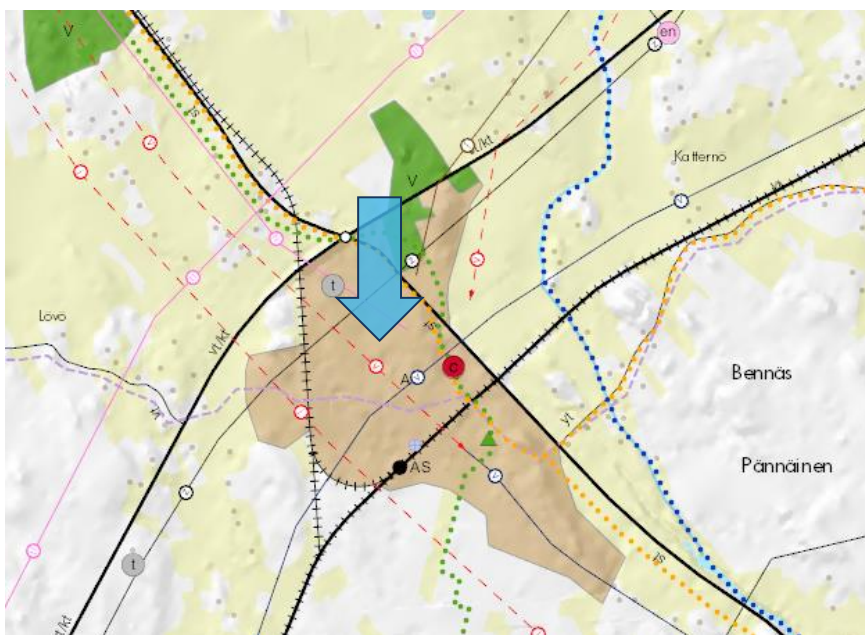

Bild 12. Utdrag ur landskapsplanen. Riktgivande läge anvisat med blå pil. © Österbottens förbund, GIS-tjänster

I landskapsplanen finns följande reservationer för planläggningsområdet:

- **Jakobstad stadsutvecklingszon**

Planeringsbestämmelse: "... Jakobstad bör utvecklas som regionens centrum och som en del av det nationella nätverket av stadsregioner. För området bör utvecklas en fungerande samhällsstruktur som tryggar den ekologiska funktionen. Landskapsstrukturen och enhetliga planeringsprinciper för en högklassig stads- och landskapsbild bör ligga till grund för allt byggande..."

- **Jakobstad-Karleby utvecklingszon**

Planeringsbestämmelse: "...Zonen bör utvecklas så att pendlingen inom den främjas. Särskild vikt bör fästas vid utveckling av fungerande rese- och trafikledor och deras knutpunkter samt kollektiv-, gång- och cykeltrafik..."

- **Område för tätortsfunktioner**

Planeringsbestämmelse: "I den mer detaljerade planeringen bör området planeras i huvudsak för boende, service och arbetsplatser. En enhetligare samhällsstruktur bör främjas med hänsyn till tätortens karaktär. Bebyggelse bör inte placeras på enhetliga åkerområden ifall den inte gör tätortsstrukturen mer enhetlig. Kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreatiomsområden. Kompletterande byggande bör anpassas till den befintliga bebyggelsen samt till kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena. Avsikten är att området detaljplaneras."

- **Riktgivande cykelled** (Mjölvägen)
- **Förbindelsebehov för stomvattenledning**

4.3 Generalplan

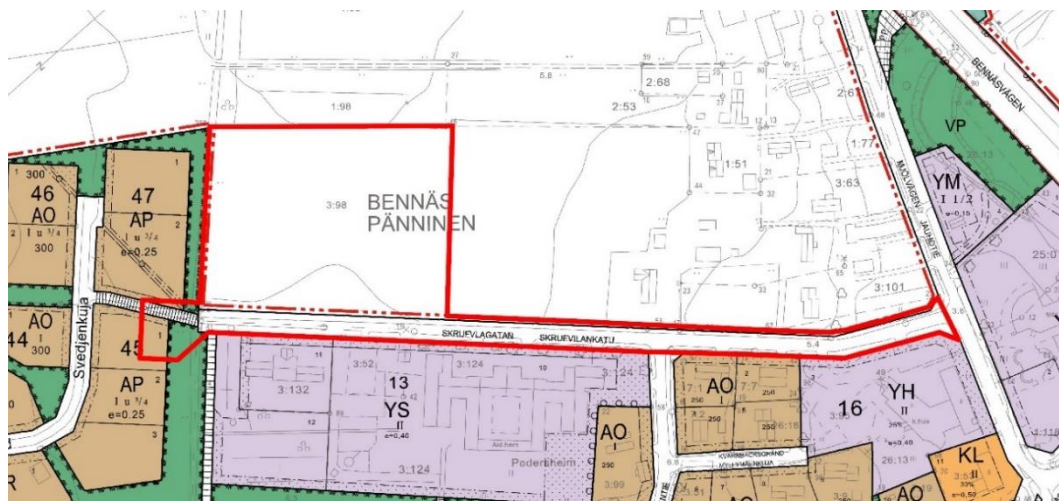
En generalplan är ett verktyg för att generellt styra planeringen av markanvändningen i kommunen. Den kan gälla en hel kommun eller en del av den (generalplan / delgeneralplan). Generalplanen skall tjäna till ledning när detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen (MBL 42 §).

För Bennäs del finns ingen uppgjord delgeneralplan, det betyder att det är landskapsplanen som styr detaljplaneringen.

4.4 Detaljplan

För Bennäs finns ingen enhetlig detaljplan, utan området är detaljplanerat i olika etapper. Den äldsta gällande detaljplanen på planområdet är från 1983.

I gällande planer är delar av planområdet anvisat som ett parkområde (VP), här finns även tomter för småhus (AP) samt gatuområden.

Bild 13. På bilden syns aktuell plansammanställning för de olika detaljplanerna i Bennäs. Med röd linje visas ungefärlig avgränsning för området som nu ska planläggas och därigenom även vilka planer som kommer att kräva ändring till följd av den nya detaljplanen.

4.5 Byggnadsordningen

Pedersöre kommuns byggnadsordning trädde i kraft den 16.3.2018.

4.6 Tomtindelning och tomtregister

Information angående fastighetsindelningen på området är baserad på tidsenliga uppgifter från Lantmäteriverket.

4.7 Baskarta

I planläggningen används kommunens tidsenliga baskarta.

5. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DETALJPLANEN

5.1 Planläggningens olika skeden

Inledningsskedet. När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning.

I inledningsskedet uppgörs PDB och framläggs till påseende. Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen gällande PDB.

PDB hålls uppdaterat under hela planprocessen. (MBL 62 §, MBL 63 §, MBF 30 §, MBF 32 a §)

Beredningsskedet (utkastskedet). Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast, som framläggs till påseende under 14–30 dagar. Detta kungörs i de lokala tidningarna, på kommunens anslagstavla och internetsida. Intressenterna kan då framföra sina åsikter om planen antingen muntligt eller skriftligt.

Myndigheternas samråd under beredningsskedet behöver i detta fall inte hållas eftersom planens verkningar inte är riksomfattande, inte har betydelse på landskapsnivå och inte är viktig med avseende på de statliga myndigheternas genomförandeskyldighet. (MBL 62 §, MBL 66 §, MBF 26 §, MBF 30 §, MBF 32 a §)

Förslagsskedet. Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter, måste oftast planen justeras. Efter att kommunstyrelsen har godkänt planförslaget för framläggning, framläggs det i 30 dagar. Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till kommunstyrelsen. Samtidigt begärs utlåtanden från myndigheterna. Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i lokaltidningarna samt på kommunens anslagstavla och internetsida. (MBL 65 §, MBF 27 §, MBF 28 §, MBF 32 a §)

Godkännande. Planen godkänns av fullmäktige. Beslut om planens godkännande kungörs i de lokala tidningarna samt på kommunens anslagstavla och internetsida. Dessutom sänds beslut om godkännande för dem som lämnat anmärkningar eller utlåtanden, om de så har önskat. (MBL 52 §, MBL 67 §, MBL 200 §, MBF 94 §)

Besvär. Besvär angående fullmäktiges beslut riktas till förvaltningsdomstolen och vidare till högsta förvaltningsdomstolen. (MBL 188 §)

Ikraftträdande. Efter att planen har vunnit laga kraft, ges information om detta på samma sätt som om beslut om godkännande. (MBL 200 §, MBF 95 §)

5.2 Behovet av detaljplanering

Placeringen av den nya skolan har förgåtts av omfattande diskussioner där flera placeringsalternativ har utretts. Diskussionerna och utredningar ledde till ett beslut om att skolan ska placeras på den aktuella tomten vilket också förutsatte uppgörande av detaljplan på det centralt belägna området.

5.3 Planeringsstart och beslut som gäller denna

Kommunstyrelsen beslöt den 17.2.2020 § 47 att planlägningsarbetet kan påbörjas.

5.4 Deltagande och samarbete

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen. Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken. Som intressenter i planeringen har följande definierats (enligt MBL 62 §, MBF 28 §):

5.4.1 Intressenter

- **Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen är åtminstone:**
  - Pedersöre kommuns förvaltningsenheter
  - NTM-centralen (Närings-, Trafik- och Miljöcentralen) i Södra Österbotten
  - Österbottens räddningsverk
  - Österbottens förbund
  - Österbottens museum
  - Pedersöre vatten
  - Herrfors
  - Bennäs byaråd r.f.
  - Bennäs hem och skola r.f.

- **Områdets företag, lokala sammanslutningar och organisationer vars bransch berörs av detaljplanen.**

- **Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen:**
  - Användare, innehavare, markägare och invånare i planeringsområdet och dess influensområde.
  - Föreningar och sammanslutningar, vilkas verksamhetsområde eller intressegrupper planändringen kan ha konsekvenser för.

5.4.2 Anhängiggörande

Planlägningsarbetet anhängiggjordes 14.5.2020 i samband med att BDP lades fram till påseende. Om ärendet annonserades i de lokala dagstidningarna samt på kommunens hemsida och anslagstavla.

5.4.3 Deltagande och växelverkan

Denna punkt kompletteras med datum under detaljplaneprocessen när respektive skede behandlats. Responser som inlämnats under kungörelsetiderna då PDB och planutkastet var framlagda till påseende har sammanställts nedan.

- **PDB (Program för deltagande och bedömning)** var framlagt under tiden 15.5–15.6.2020 i enlighet med MBL 63 § och MBF 30 §. Under tiden inkom respons från en privatperson. Den inkomna responsen sammanfattas nedan:

- Påpekar att trafiken till tomterna längs Mjölvägen måste åtgärdas före skolbygget. Fortfarande används Mjölvägen av sådana som jobbar på kommungården, Axet och Pedersheim, trots att det inte är tillåtet. Menar att då cykeltrafiken ökar genom underfarten kommer fler olyckor att uppstå. Åsikten beaktas i det fortsatta planläggningsarbetet.
- **Planutkastet och PDB** var framlagt under tiden 22.2–8.3.2021 i enlighet med MBL 62 §. Begäran om utlåtande över utkastet sändes till berörda myndigheter och sammanslutningar i enlighet med MBF 30 §. Över utkastet inkom 6 utlåtanden och 15 åsikter. Den inkomna responsen sammanfattas nedan:
  - För att trygga skolvägen bör en cykel- och gångväg göras längs Östensövägen och från tunneln vid Sursik längs Sursikvägen som fortsätter ut till korsningen vid Sursikgränd.
  - Cykelvägen förbi underfarten vid Sursik skulle göra en sväng upp mot backen så sikten skulle bli bättre.
  - Om skolvägen ska planeras genom Sursik skolas parkeringsområde måste en klart utmärkt och från motortrafik skyddad cykel-/gångväg byggas med extra hänsyn till korsningen Sursikvägen-Sursikgränd.
  - Barnen vid Nyhalla som korsar Bennäsvägen ska få en säker skolväg genom tunnel eller cykelväg.
  - Elever från Katternö borde få taxiskjuts eftersom vägen via Nyhalla har flera farliga vägkorsningar.
  - En sänkning av 5 kilometersgränsen vore önskvärd.
  - Idealiskt vore det ju om trafiken vid Skrufvilagatan delades jämnt på flera vägar så att flödet blir jämnare och inte enbart belastar en väg och dess boende.
  - Missnöjda med det att stänga infarten till Mjölvägen eftersom då ska alla transporter ske utefter vägen framför kommungården.
- **Beaktande: I trafikutredningen har flera platser med brister i trafiksäkerheten räknats upp. Detaljplaneändringen gäller endast planläggningsområdet men konsekvenserna och behovet av åtgärder berör ett större område. Många av de problem som omnämns i utredningen är beroende av att t.ex. markfrågor kan lösas. De åtgärder som föreslås i utredningen kommer att rangordnas och förverkligas etappvis.**
- **Österbottens förbund**
  - I detaljplanen skulle det vara viktigt att ge förutsättningar att lösa dagvattenhanteringen på ett hållbart sätt. Österbottens förbund vill även lyfta fram användningen av förnybar energi.

Beaktande: Dagvattenhanteringen kan förverkligas i enlighet med detaljplanens områdesreservationer. Planförslaget har kompletterats med planbestämmelser gällande dagvattenhantering. Befintliga tekniska nätverk nyttjas och vidareutvecklas enligt behov.
- **Pedersöre Vatten och Pedersöre Värme**
  - Ifall vändplanen verkställs bör locket på avloppsbrunnen höjas till vägens nivå samt förses med gatulock. Likaså bör Pedersöre Värmes ventilbrunn förses med gatulock. Ledningar bör skyddas under byggnadstiden. På områden som kommer att hållas snöfria bör ledningarna markisolerats.

Beaktande: Frågan berör inte direkt detaljplaneringen, men ska beaktas i fortsatt planering och vid förverkligandet.
- **Herrfors Nät Verkko Oy Ab**
  - Har inget att anmärka.

Beaktande: Föranleder inte åtgärder.
- **Tekniska nämnden**
  - Eftersom en bostadstomt i både kvarteren 45 och 47 minskar med anledning av vändplanen, vore det informativt att ta med dessa kvarter i planen som uppgörs. Tomt nr 1 i kvarter 45 minskar så pass mycket i storlek att den borde tas bort i gällande plan.

Beaktande: Berörda kvarter/tomter kommer ändras och behandlas i separat planändring.

- **Miljö- och byggnadsnämnden**

- Skoltomten är belägen på ett område där det troligen förekommer sura sulfatjordar. I planen bör därför ingå bestämmelser om att sura sulfatjordar ska tas i beaktande vid byggande och grävande på området.

Beaktande: Detta beaktas vid planens förverkligande och i samband med den tekniska planeringen för genomförandet.

- **Närings-, trafik- och miljöcentralen**

- Av trafiksäkerhetsskäl vore det bra att planera platsen för ledsagartrafik så att också bussar rymts att använda den utan att behöva backa, då de ska svänga tillbaka. Gång- och cykelvägar behövs mellan hållplatserna vid Vasavägen och den nya skolan, vilket också nämndes i trafikutredningen. Beträffande konsekvensbedömningen borde man också beakta konsekvenserna för förutsättningarna att förverkliga gällande detaljplan. När det gäller konsekvensbedömningen kunde man fästa vikt vid att en säker trafikmiljö ska utvecklas på skolområdet då gatuområdet förverkligas, eftersom trafikmängderna sannolikt kommer att öka. Då planen ska förverkligas och byggandet utföras kunde kommunen i samband med planläggningsarbetet överväga klimat- och energifrågornas konsekvenser som en del av konsekvensbedömningen.

- **Beaktande: Nuvarande trafiklösningar bedöms vara tillräckliga för att klara av den ökade trafiken som den nya skolan föranleder. Inom detaljplanområdet har Skrufvilagatans vägområde förstörats norrut med 3 m för att rymma en trottoar på avsnittet mellan skoltomten och Mjölvägen. I västran ändan av Skrufvilagatan har utrymme för en vändplan reserverats. Vändplanen har dimensionerats så att bussarna ska kunna svänga utan att backa. Övriga åtgärder som föreslår i trafikutredningen och ligger utanför planområdet utreds, rangordnas och beaktas i budgetberedningen. Befintlig detaljplan gällande bostadskvarteren 45 och 47 kommer att ändras genom separat planändring så att man skapar förutsättningar till ändamålsenliga tomter i fortsättningen eftersom detaljplanen för skoltomten föranledde ändringar till dessa delar.**

5.4.4 Myndighetssamarbete

Myndigheter ges möjlighet att ge utlåtande i planläggningens olika skeden. Myndigheternas samråd under beredningsskedet behöver i detta fall inte hållas eftersom planens verkningar inte är riksomfattande, inte har betydelse på landskapsnivå och inte är viktiga med avseende på de statliga myndigheternas genomförandeskyldighet.

5.5 Mål för detaljplanen

Huvudmålsättningen med detaljplanen är att skapa förutsättningar för byggande av en ny lågstadieskola i Bennäs. För att möjliggöra byggandet av skolan behöver man även se över gatuområdet på Skrufvilagatan så att det finns utrymme att bygga en lätttrafikled längs med gatan.

6. REDOGÖRELSE FÖR DETALJPLANEN

6.1 Planens struktur

Planen är till största delen baserad på ett område som saknar detaljplan. Tidigare odlingsområde ändras till skoltomt, strukturen i området blir således tätare. Jämfört med den tidigare planen ändras gatuområdet beträffande breddningen och vändplatsen. Centrala reserveringar i planen är kvartersområdet för undervisningsbyggnader samt gatuområdet.

6.2 Detaljplaneutkastet – 17.2.2021

I planutkastet har målsättningen om att skapa förutsättningar för byggande av en ny lågstadieskola beaktats. I planutkastet har anvisats ett ca 2 ha stort område för undervisningsbyggnader (YO). Den totala byggnadsrätten för området är 5000 m², vilket väl täcker de behov som finns.

Skrufvilagatan har medtagits i detaljplanen eftersom gatuområdet behöver breddas för att kunna bygga en gång- och cykelväg längs med gatan. I förhållande med gällande plan har gatan inte

breddats enhetligt, utan breddningen har skett 9,5 m från vägens mittlinje och norrut. Denna breddning säkerställer att det finns utrymme för behövliga trafiklösningar.

I kvarter 45 och 47 har anvisats vändplan längs Skrufvilagatan. I dimensioneringen av gatuområdet och vändplanen har alla behövliga trafikformer (gång- och cykel, ledsagar-, bil- samt buss- trafik) beaktats. Bussar kan vända vid vändplanen utan att behöva backa.

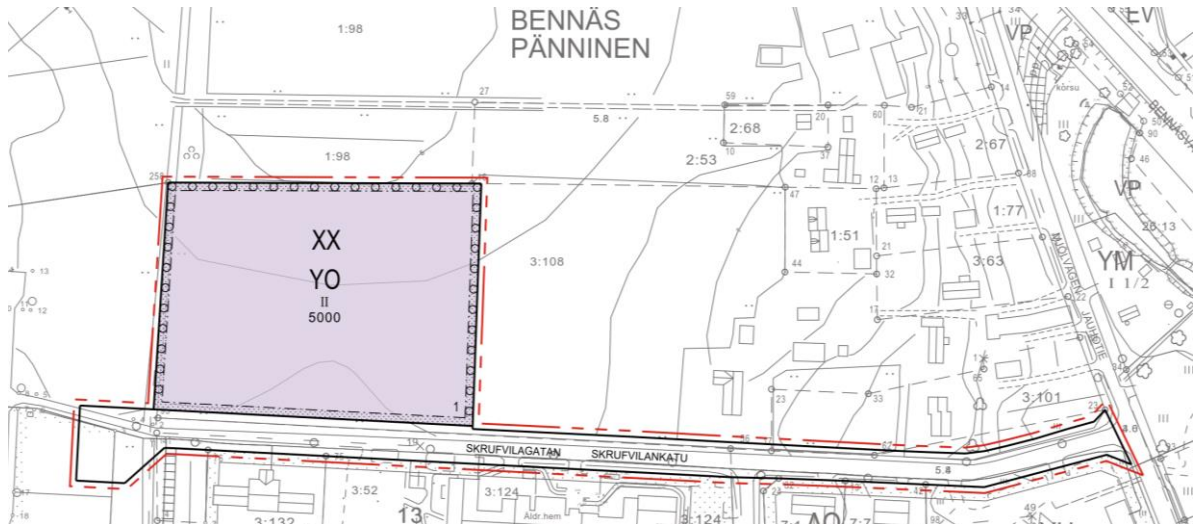

Bild 14. Utdrag ur detaljplaneutkast 17.2.2021.

6.3 Detaljplaneförslag – 23.3.2021

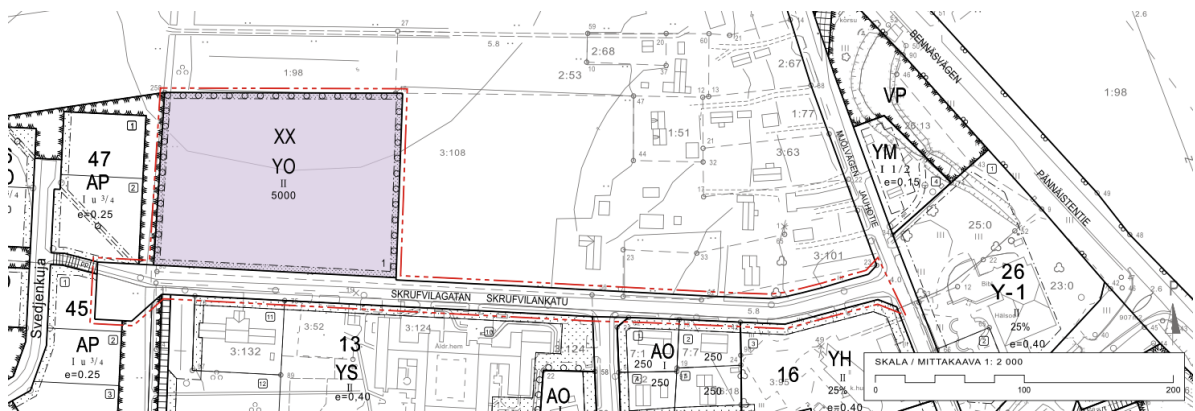

Bild 15. Utdrag ur detaljplaneförslaget 23.3.2021.

Efter att planutkastet varit framlagt till påseende har planen kompletterats med allmän bestämmelse gällande dagvattenhanteringen. Utöver detta har själva plankartan kompletterats med angränsande planer. I övrigt är kartan den samma som i utkastskedet. Ändringarna har mest skett i planbeskrivningen.

6.4 Dimensionering

På området som saknar detaljplan har det bildats ett kvartersområde för undervisningsbyggnader, vilket gör det möjligt att bygga en skola på området. Planens totala bygggrätt är 5000 m². Jämfört med gällande plan har gatuområde, som har breddats för byggande av gång- och cykelväg, anvisats vid Skrufvilagatan. I gällande plan är dessutom en del av kvartersområde 45 och 47 samt grönområdet anslutet till gatuområdet för att det ska gå att bygga en vändplats.

6.5 Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet

Detaljplanen ger möjligheter till utveckling av markanvändningen, vilket ger sig uttryck i en förändrad landskapsbild och närmiljö. Planerade åtgärder beaktar områdets särdrag. I gatumiljön är

hastigheterna låga så bullerpåverkan blir liten. Dagvattnet i området skall omhändertas / infiltreras lokalt eller ledas till kommunens dagvattensystem, detta säkerställs i samband med planering av områdets tekniska lösningar.

6.6 Detaljplanens förhållande till övriga planer

Beaktan av landskapsplanen:

I detaljplanearbetet har landskapsplanen och de i *punkt 4.2 – Landskapsplanen* angivna planebeteckningarna beaktats. I landskapsplanen har även centrumområdena avgränsats och planläggningsområdet befinner sig inom denna föreslagna avgränsning. Den planerade verksamheten är lämplig i ifrågavarande område. Detaljplanen är uppgjord i god samverkan med landskapsplanen.

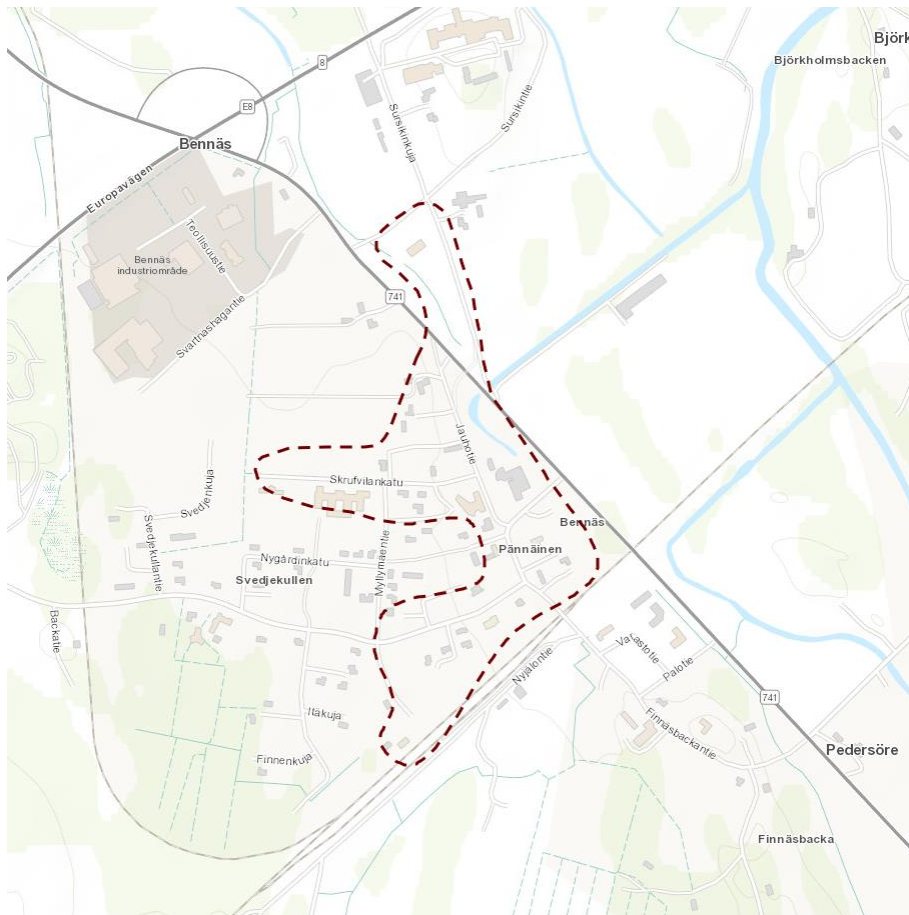

Bild 16. Område för centrumfunktioner, Bennäs © Österbottens landskapsplan 2040.

6.7 Beaktande av generalplanens innehållskrav

MBL 54 § stadgar: "Om det utarbetas en detaljplan för ett område där det inte finns någon generalplan med rättsverknningar, skall vid utarbetandet av detaljplanen i tillämpliga delar beaktas även vad som bestäms om kraven på generalplanens innehåll."

I det följande granskas planeringslösningarna i detaljplanen i förhållande till de olika punkterna i kraven på generalplanens innehåll:

Att samhällsstrukturen fungerar, är ekonomisk och ekologiskt hållbar

Planlösningen stöder samhällsstrukturen bl.a. i och med att planerad verksamhet anvisas nära centrumtätorten och andra bostadsområden.

Att den befintliga samhällsstrukturen utnyttjas

Byggandet stödjer sig på den nuvarande samhällsstrukturen. Befintliga vägar och kommunaltekniska nätverk kan utnyttjas och vidareutvecklas.

Att behov i anslutning till boendet och tillgången till service beaktas

Utvecklingen av ett nytt skolområde/område för arbetsplatser i närheten av befintlig servicestruktur kommer betjäna allmänheten som själva området.

Att trafiken, i synnerhet kollektivtrafiken och gång-, cykel- och mopedtrafiken, samt energiförsörjningen, vatten och avlopp samt avfallshanteringen kan ordnas på ett ändamålsenligt och med tanke på miljön, naturtillgångarna och ekonomin hållbart sätt

Området kan anslutas till befintliga kommunaltekniska nätverk och till befintligt övergripande vägnät. Genom separata trafikutredningar har de mest ändamålsenliga åtgärderna utretts, vilka ger upphov till uppfyllande av de trafikmässiga krav som finns för erhållande av ändamålsenliga lösningar.

Att det ges möjligheter till en trygg, sund och för olika befolkningsgrupper balanserad livsmiljö

Detaljplanen möjliggör anläggandet av ett nytt skolområde / område för arbetsplatser i central del av Bennäs på tillräckligt avstånd från bostäder och övriga störningskänsliga objekt. Således torde inte någon befintlig livsmiljö lida men av områdets exploatering.

Att det ordnas verksamhetsbetingelser för kommunens näringsliv

Genomförandet av detaljplanen ger möjligheten till anläggande av kommunal verksamhet.

Att miljöolägenheterna minskas

Beaktande av tillräckligt avstånd till omkringliggande verksamhet gör området fungerande, miljöolägenheter förekommer inte. Trafiken i området styrs så att inte oskäliga olägenheter av planen uppstår.

Att den byggda miljön, landskapet och naturvärdena värnas

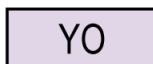
Området kommer inte påverka några värden vare sig inom eller i dess direkta närhet. Naturvärden finns inte inom området. Landskapsmässigt kommer nybyggnationen komplettera befintlig bebyggelse.

Att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.

Frågan inte relevant i denna planering, rekreationsområden inte lämpligt inom planläggningsområdet på basen av planerad verksamhet. Rekreativrelaterade funktioner kommer dock anläggas inom området vilka kan nyttjas utanför skoltid.

6.8 Områdesreserveringar – Beteckningar och bestämmelser

I detaljplanen ingår ett användningsändamål, Kvartersområde för undervisningsbyggnader YO. Noggrannare beteckningar och bestämmelser visas på plankartan.

Kvartersområde för undervisningsbyggnader.
Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

7. PLANENS KONSEKVENSER

7.1 Utredning om konsekvenserna i planläggningsområdet

7.1.1 Konsekvenser för naturen och naturmiljön

Landskapets särdrag

En förverkligad detaljplan medför ändringar i den lokala landskapsbilden. I dagens läge består stora delar av det berörda området av oexploaterad åkermark. Då detaljplanen förverkligas ersätts åkermarken med skoltomt. Det öppna odlingslandskapet kommer att minska och utsikten över de öppna vyerna försvinner delvis, beroende på varifrån man betraktar landskapet. Eftersom området ligger intill befintlig bebyggelse kan de landskapsmässiga konsekvenserna anses vara lindriga och icke betydande.

Topografi och jordmån

Topografin och jordmånen påverkas inte nämnvärt i och med planen. Vid anläggning av ny tomt ändras topografin/jordmånen till viss del, men ändringarna är överlag minimala. Skoltomten är belägen på ett område där det troligen förekommer sura sulfatjordar. Nödvändiga utredningar gällande detta ska göras, och åtgärder vidtas, i samband med den tekniska planeringen, som följer efter detaljplaneringen. Då dessa beaktas förväntas konsekvenserna för jordmånen vara små.

Vattendrag och vattenhushållning

Detaljplanen medför inga konsekvenser för vattendragen. På området finns befintlig kommunal vattenledning som kan nyttjas på ett kostnadseffektivt sätt. Inom området finns inga andra vattendrag än diken. Avrinning från tomten bedöms inte föranleda betydande konsekvenser för något vattendrag eller dike, via planerade lösningar kan dagvattenhanteringen ombesörjas.

Naturskydd

Detaljplanen medför inga konsekvenser för naturskyddet eller naturvärdena.

7.1.2 Konsekvenser för den byggda miljön

Boende och befolkningens struktur

Genom planändringen kommer befintliga kvarter 45 och 47 i gällande detaljplan att kräva ändring eftersom den nya detaljplanen kräver att gatuområdet utvidgas. Genom en separat ändring av detaljplanen för kvarter 45 och 47 kommer förutsättningarna för fortsatt boende i nämnda kvarter att utredas. Således föranleder skolområdets detaljplaneändring indirekt små konsekvenser för strukturen i området.

Den byggda kulturmiljön

Planen medför inga konsekvenser för den byggda kulturmiljön eller fornminnen.

Samhällsstruktur

Samhällsstrukturen förblir i princip oförändrad i och med denna detaljplan. Hela detaljplaneområdet är från tidigare, enligt miljöcentrals kartor, ett tätortsområde.

Konsekvenserna för samhällsstrukturen bedöms som små men positiva eftersom befintliga strukturer nyttjas till den del nytt byggande anvisas.

Arbetsplatser, näringsverksamhet

Då planen genomförs kommer det att bli arbetsplatser på området. Konsekvenserna positiva.

Trafik

En förverkligad detaljplan medför oftast också behov av förändringar i trafiksystemet. Som bakgrund till detaljplanen har uppgjorts en trafikutredning (2020). I utredningen reder man bland annat ut vilka aktuella trafikmässiga problem som finns ger förslag till på vilket sätt de kunde åtgärdas.

I trafikutredningen fokuserar man på den nya skolans placering och vilka trafikmässiga konsekvenser byggandet av den kan tänkas ha. I trafikutredningen konstateras att det i närområdet och längs med skolvägarna finns några problem med trafiksäkerheten. I utredningen omnämns bl.a. behovet av en lätttrafikled längs med Skrufvilagatan. Av denna orsak har Skrufvilagatan medtagits i detaljplanen, gatuområdet har breddats så att det finns utrymme att bygga en upphöjd trottoar på norra sidan av Skrufvilagatan.

Trafikökningen som byggandet av skolan förväntas ge upphov till är ca 80 fordon/dygn. I trafikutredningen konstateras att trafikökningen kommer att fördelas på olika sätt beroende på om Kvarnbacksvägen stängs av eller inte. Den totala trafikökningen är dock förhållandevis liten och kan inte bedömas orsaka problem med framkomligheten på de närbelägna vägarna.

Eleverna från Östensö får skolskjuts i enlighet med kommunens beslut.

Detaljplanen och byggandet av en ny skola leder till trafikmässiga konsekvenser, konsekvenserna sträcker sig utanför det planområde som ingår i detaljplanen. De åtgärder som föreslås utanför det område som denna detaljplan berör kommer att behövsbedömas och förverkligas under förutläggning att det bedöms finnas ett verkligt behov.

Teknisk försörjning

Befintlig teknisk försörjning kan nyttjas och utvidgas. Planen leder inte till betydande konsekvenser.

7.1.3 Samhällsekonomiska konsekvenser

Byggandet av en skola på en ny plats är förknippade med en del ekonomiska satsningar. Förutom de direkta byggkostnaderna krävs ofta också satsningar på trafiklösningar. Trafiklösningarna kommer att behövsprövas, rangordnas och förverkligas etappvis.

7.1.4 Störande faktorer i miljön

I omgivningen finns en djurgård som tidvis kan ge upphov till luktolägenheter. De närbelägna åkerområdena kan beroende på årstid och verksamhet även ge upphov till luktolägenheter. Olägenheterna är ett naturligt inslag på landsbygden och kan inte anses vara av betydande karaktär.

Skrufvilagatan kan anses vara en störande faktor i miljön. Då detaljplanen förverkligas ger den upphov till en ökning av trafikmängden på nämnda väg. Det är dock frågan om sådana små mängder att man inte kan anse dem påverka nämnvärt.

8. GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN

Tanken är att detaljplanen ska godkännas i fullmäktige under sommaren/hösten 2021. Efter godkännandet ansvarar Pedersöre kommun för genomförandet av detaljplanen. Byggandet är planerat att inledas under hösten 2021.